

Oponentský posudek na diplomovou práci

Bc. Elišky Bastlové

Opera Antonia Salieriho *Axur re d'Ormus* v Praze 1788, Praha UK FF 2012, 137 stran + 77 stran příloh

Diplomová práce předložená Eliškou Bastlovou představuje kvalitní badatelský výkon, dosažený v poměrně nepříznivých výzkumných podmínkách. Analytické pojednání o Salieriho opeře *Axur*, uvedené v Praze poprvé v roce 1788 (s. 42-124), zasadila do kontextu místního italského operního provozu poslední třetiny 18. století (s. 15-28) a odvážně se pustila i na pole dosud zcela nedotčené: na základě dochovaných libret, zpráv v dobovém periodickém tisku, ojediněle dochovaných divadelních cedulí a dalších jednotlivostí sestavila podrobný přehled pražských provedení Salieriho oper v letech 1773-1828 (s. 29-41). V situaci, kdy pro období do zahájení provozu Prozatímního divadla není k dispozici soupis pražského divadelního repertoáru, se jednalo o průkopnickou činnost, kterou je třeba ocenit a na základě získaných zkušeností pokud možno dále rozvíjet. Výsledek tohoto průzkumu je velmi přesvědčivý. S využitím rozmanitých materiálů bylo získáno až nečekaně velké množství kvalitních a výmluvných informací, s nimiž bude možno při výzkumu repertoáru dále pracovat.

Vlastním jádrem diplomové práce je hudebnědramatická analýza opery provedená na rozsáhlém materiálu s příkladnou pečlivostí a erudicí. Diplomantka s jistotou identifikovala klíčové části opery, na nichž lze ukázat způsob transformace původního konceptu opery (*Tarare*, Paříž 1787) do tvaru určeného pro vídeňskou premiéru (1788), a zdařile je popsala a charakterizovala. Efektivním nástrojem shrnutí poznatků ve srovnávací analýze jsou též použité tabulky.

Drobné připomínky se týkají úvodních historických kapitol o pražské italské opeře, koncipovaných z velké části na základě literatury. Diplomantka se snaží popsat jednotlivé etapy tohoto procesu důkladně, ale i přes veškerou snahu do výkladu pronikla řada drobných omylů. Bylo by zřejmě výhodnější, nepouštět se při líčení kontextu do podrobností, neboť v rámci zvoleného tématu nelze všechny jednotlivosti spolehlivě zachytit ani ověřovat a znalostí o nich rozvinout. Na jedné straně u některých převzatých informací dochází k významovým posunům, které však pravděpodobně nejsou podloženy novým dokladem. Např. o P. Bondinim se v literatuře píše, že před rokem 1781 „údajně pobýval i v Římě, kde měl připravovat založení vlastní operní společnosti“. V diplomové práci má už ovšem tato informace podobu ověřené skutečnosti: „V roce 1781 odjel Bondini do Říma a vrátil se s nově ustavenou operní společností do Prahy, ...“ (s. 22-23), ale na nový pramen, který by tuto skutečnost potvrdil, se neodkazuje. Podobně zřejmě vznikla informace, že Bondini přišel do Čech z Říma (s. 22), což také není doloženo. Na straně druhé diplomantka některým údajům nejnovější literatury „nevěří“ a zbytečně uvádí starší rozpory, které už byly vyřešeny: např. datum a místo úmrtí G. Bustelliho bylo zjištěno a publikováno na základě vídeňských protokolů o ohledání zemřelých už v roce 1958, a tak není třeba o něm pochybovat (s. 22, pozn. 52). Další upozornění na podobná místa připojuji zvlášť. Pro ověření poznatků o divadelněhistorických událostech je možno využít také práci J. Vondráčka *Dějiny českého divadla I* (Praha 1956), která v některých případech důkladně a na základě archivních dokumentů osvětluje proces formování veřejného divadelního provozu v Praze.

Práce splňuje požadavky obsahové i formální, kladené na diplomové práce.

Doporučuji práci k obhajobě.

Navrhuji **v ý b o r n ě**.